

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2026
FIRST SEMESTER

Subject: Political Thoughts of Lokmanya Tilak (POLMJC-104)

Date: 21/05/2026

Total marks: 50

Time: 10.00 am to 12.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (30)**
1. How does Lokmanya Tilak use journalism as a tool for political awakening?
 2. Examine Tilak's relationship with the Indian National Congress (INC).
 3. How does Tilak's concept of 'Boycott' challenged British colonial policies?
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (20)**
1. Explain Tilak's use of religious symbolism to unify people against colonial rule.
 2. How does Tilak's concept of Swarajya evolve over the years?
 3. Discuss the importance of self-reliance in Tilak's political thought.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)**
१. लोकमान्य टिळकांनी राजकीय जागृतीसाठी पत्रकारितेचा साधन म्हणून कसा उपयोग केला?
 २. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस (INC) सोबत टिळकांच्या संबंधाचे मूल्यांकन करा.
 ३. टिळकांच्या बहिष्काराच्या संकल्पनेने ब्रिटिश वसाहतवादी धोरणांना कसे आव्हान दिले?
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२०)**
१. परकीय सत्तेविरुद्ध लोकांना एकत्र आणण्यासाठी टिळकांनी धार्मिक प्रतीकांचा कसा उपयोग केला ते स्पष्ट करा.
 २. टिळकांच्या स्वराज्य संकल्पनेचा काळानुसार कसा विकास झाला आहे ते स्पष्ट करा.
 ३. टिळकांच्या राजकीय विचारांतील स्वावलंबनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.